

Előterjesztés

**Déaványa Város Önkormányzat
2010. október 28 – án
tartandó Képviselő-testületi ülésére
az önkormányzat mezőgazdasági tevékenységéről**

Tisztelt Képviselő-testület!

Déaványa Város Önkormányzat mezőgazdasági tevékenysége az **önként vállalt feladatai** közé tartozik. Az előterjesztés kizárólag csak a növénytermesztésre tér ki, az állattenyésztés kapcsolódik a szociális földprogramhoz, utóbbinak beszámolója külön szerepel a Képviselő-testület munkatervében.

Ezúton is szeretném hagyományaimhoz híven az előző évekhez hasonlóan részletesen bemutatni az önkormányzat mezőgazdasági tevékenységét.

Mezőgazdasági tevékenységünk alkalmazkodott az elnyert támogatások (AKG, SAPS, NATURA 2000, KAT) kritériumaihoz, a támogatás igénybevételi feltételeihez. Ebben az évben termelésből való bevétellel nem nagyon kell számolnunk, hiszen a belvíz okozta károk jelentős termés kiesést eredményeztek. Ebben a gazdálkodási évben sorozatos ellenőrzéseket kaptunk. A folyamatos adminisztratív ellenőrzés, egyeztetés mellett az anyajuh támogatási kérelmünket valamint a NATURA 2000-es területeink esetében történtek. Minden esetben lényeges szankció nélküli volt az ellenőrzés eredménye. Támogatási kérelmeink határidőre benyújtva lettek. A 2009.09.01-től induló 2014. augusztus 31-ig tartó AKG-s pályázat is határidőre benyújtásra került, melyről támogatási határozatot decemberben kaptunk. 2009. október 6-án érdemben döntés született géptámogatási pályázatunkban, melyet az MVH jóváhagyólag elfogadott, így a gépállományunk eszközökkel gyarapodott, lehetővé téve a külső szolgáltatások igénybevételének csökkentését. Természetesen növényvédelmi és egyéb agrotechnikai műveleteket igénybe kell, hogy vegyünk (pl.: betakarítás, bálázás stb.), de ezek már lényegesen kisebb tételek lesznek. **2010. évben az előirányzott bevételünk 56.090.000.-Ft, a teljesített bevételünk 41.532.854.-Ft ez az eredetihez képest 74%-os teljesülés. Kiadási oldalánál az eredeti előirányzat 24.735.000.-Ft teljesített kiadásunk 8.765.247.-Ft ez az eredetihez viszonyítva 35%-os teljesülést jelent.** Az adatok 2010.10.18. záró állapot. Ha az előterjesztés készítéséig veszem figyelembe a tárgyévi adatokat, az őszi búza vetőmagárat ill. a talajmunkák árait, akkor **4.861.150.-Ft, ami kiadási oldalon 13.626.397.-Ft, amely 55%-ot jelent az előirányzathoz viszonyítva.** Lehetőséget látok arra - mivel más jelentős bevétel nem várható -, a területalapú támogatás 50%-a (23.742,76.-Ft/ha) még ebben az évben realizálódni fog. Ez azt jelenti hogy 424.97 ha x 23.742,76.- Ft= **10.089.961.-Ft.** Érdekességként jegyzem meg, hogy a 55%-os teljesített kiadással számolva 346,35 ha területnek 1ha-ra vonatkozóan tárgyévben a kiadási oldala 39.343.-.-Ft/ha, ez bevétel esetében 119.916.-Ft/ha. Itt látható „nyereségeként” 80.573.-Ft/ha. összeggel számolhatunk. Ez az adat persze tájékoztató jellegű hiszen még vannak hátra munkálatok, de túlzott mértékben nem fogja befolyásolni a fent említett adatokat.

I. Szervezeti tagozódása:

- **állattenyésztés**
- **növénytermesztés**

Állattenyésztés

142db vegyes korcsoportú juh állatállománnyal rendelkezünk, erre az **AKG** (Agrár-Környezet-gazdálkodási Célprogram) miatt van szükség az állatlétszám lefedése miatt.

1 ha gyep állategysége 0,2-0,5 ÁE (állategység) között kell, hogy legyen.

Vegyes korcsoportú juh esetében 1db juh 0,15 ÁE. Általunk használt gyepterület 78,62 ha, amihez 15.724 ÁE szükséges minimum. $(78,62\text{ha} \times 0,2\text{ÁE})$, így $15.724 \text{ ÁE} : 0,15 \text{ ÁE/db juh} : 1000 = 104,89\text{db}$ kell, hogy az állatlétszám lefedése megtörténjen. Természetesen ráhagyással legalább 20-30%-kal többet kell, hogy tartunk, elhullás, kényszervágás miatt. Az állattenyésztés tartását bértartásban oldjuk meg.

Ezáltal juthatunk hozzá:

kb. 30.000.-/ha 2.300.000.- forinthez, **AKG** kötelező állatlétszám

kb. 14.000.-/ha 1.100.000.- **KAT** (**K**edvezőtlen **A**dottságú **T**erület),ajánlott állatlétszám

kb. 46.000.-/ha 3.600.000.- **SAPS** (területalapú támogatás), ajánlott állatlétszám

Összesen kb. 90.000.-/ha gyep esetén. (Jelenleg a bérleti díj mértéke 10.000.-Ft/ha+ÁFA)

Növénytermesztés

Szakmai irányítását én végzem. Feladatom a termelés szervezése, a szükséges adminisztratív munkák elvégzése – könyvelésen kívül -, mint pl.: gazdálkodási napló, vetéstervezés stb., a pályázatokban vállalt kritériumok betartása, szakmai képzéseken való részvétel, kapcsolattartás különböző szervezetekkel – MVH, FVM, MGSZH, Agrárkamara, MOSZ, GOSZ, vállalkozók stb. -, támogatások igénylése.

Az irányítónak a munkabér + járulékaik nem terhelik a mezőgazdaságot az a város- és községgazdálkodás szakfeladatán jelenik meg. Ezt az indokolja, hogy további feladatom közé tartozik a szociális földprogram irányítása – szakmai képzések, konferenciák részvétele, pályázatok együttes készítése stb. – a közfoglalkoztatás (közmunka, közhasznú, közcélú, közérdekű) „széleskörű” megvalósítása.

Könyvelését az önkormányzat gazdálkodási irodája végzi. Könyvelésük az összköltségek eljárást alkalmazza.

A gazdálkodási iroda tárgy évet néz – január 01 – december 31-ig hisz ez az időszak, amely az önkormányzat szemszögéből figyelembe vehető.

A mezőgazdasági termelés szempontjából nem reális, hisz a gazdálkodási év szeptember 01 – augusztus 31-ig tart. Valójában ez sem lehet reális, hiszen átfedések lehetnek s vannak, késői betakarítású növények (napraforgó, kukorica), későbbi fizetés az értékesített növények után sorolhatnám tovább.

A szellemi állomány tevékenysége közvetlenül a mezőgazdaságot pénzügyileg nem terheli.

Fizikai létszám esetében 1 fő traktoros (közalkalmazott) és 1 fő erőgépezető (közhasznú) van alkalmazásban.

A költségek csökkentése érdekében 1 fő gépszerelő prémium években vesz részt.

A fizikai létszám munkabér + járulék + juttatásai teljes egészében a mezőgazdasági szakfeladatot terheli. A további létszámot munkaügyi támogatással, közfoglalkoztatás keretében oldjuk meg.

A mezőgazdasági munkák mellett gyakran végeznek javítási, karbantartási, közterület-ellátási jellegű munkákat, amelyek közvetlenül nem kapcsolódnak a mezőgazdasághoz.

2010.01.01-től 2010.09.30.-ig munkabérre 2.364.322.- fordítottunk.

Ellenőrzésre hivatott a Képviselő-testület, pénzügyi- ellenőrző önkormányzati vagyonkezelő bizottság, többcélú társulás belső ellenőrei, könyvvizsgáló, valamint a felettes állami szervek. A képviselők részére bármikor lehetőség van a gazdálkodás betekintésébe.

II. Mezőgazdasági növénytermesztés elemzése:

Déaványa Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatala saját tulajdonú termőterületen gazdálkodik, melynek művelési ág megosztása szerint:

- szántó: 346,35 ha
- gyep (legelő): 78,62 ha
- Összesen: 424,97 ha**

Az előző évhez képest csökkent a területünk a kötelező műholdas területazonosítás elvégzése miatt 3,95 ha-ral.

A többi saját tulajdonú földterületek művelése haszonbérbeadással valósul meg.

A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv alapján a központi költségvetés, valamint az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap Garancia Részlege társfinanszírozásban megvalósuló Agrár – Környezetgazdálkodási (AKG), Kedvezőtlen Adottságú Területek (KAT), és az Egységes Területalapú Támogatási (SAPS) programokban veszünk részt.

Az előzőekben említett AKG és KAT célprogramok elnyert pályázati támogatás 5 éves időtartamra szólt 2004. szept. 01. – 2009. aug. 31-ig, melynek szigorú termesztési kritériumai voltak, amely kihatással bírt a termésátlagok alakulására a vetésszerkezet összeállítására. Szintén ugyanezt az eljárást kell alkalmaznunk a 2009. szept. 01.- 2014. aug. 31.-ig tartó új AKG- s programunkban.

A SAPS a mezőgazdasági termelőnek „alanyi jogon” jár.

Kölcsönös megfeleltetés és a Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot (HMKÁ), valamint a Jogszabályban Foglalt Gazdálkodási Követelmények (JFGK) betartása kötelező.

Általunk használt szántó több mint 90%-a a területek a település déli részén (Varsányhát) helyezkednek el, melyből 95,37 ha régi rizstelepi „örökség”.

A többi terület a Kígyósi-gyep és mellette, a régi szeméttelép környékén (Borszegi út mellett), valamint a Kisújszállási út mellett (Kántor-tanya) a Papp tanya előtt található.

A három jogcímű támogatásra időben elektronikus úton nyújtottunk be kérelmet. Az új AKG- s pályázatunk is határidőben elektronikus úton benyújtásra került, itt terület csökkenéssel kellett számolnunk mivel az úgynevezett rizstelep és a kacsausztatónak nevezett földterületeink nem esnek bele a magas természeti értékű területek kategóriájába, ezért 80,54ha szántóterülettel nem tudtuk a szántóföldi növénytermesztés tüzok élőhely-fejlesztési előírásokkal célprogramra pályázni, csak az integrált szántóföldi növénytermesztési célprogramra. Ez azt jelenti, hogy az eredeti 303-310 euro-s hektáronkénti támogatás helyett felét kapjuk (155 euro) ezekre a területekre.

A 2009 / 2010 gazdálkodási évben területek összesítése támogatási jogcímek szerint:

Támogatási jogcímek / AKG célprogramok	Igényelt terület	Tám. Euro/ha
SAPS igénylés	424.97	172
AA) Integrált szántóföldi növ.term. célprogram	80.11	155
AD1) Szántóföldi növ.term. tüzok élőhely-fejl. cp.	266.24	303
Natura 2000 igénylés	42.42	38
KAT igénylés	287.17	53
BC1) Gyepgazdálkodás tüzok élőhely-fejl.cp.	78.62	172

2010. évben a támogatások megoszlása:**64.000.- (SZAKTANÁCSADÁS)****323.400.- (ANYAJUH)****9.527.600.- (GÉPTÁM.)****24.981.116.- (AKG)****1.963.000.- (VPOP)****Összesen: 36.859.116.-**

Az MVH felé jogosulatlanul igénybe vett támogatás miatt 239.352.-Ft-ot kellett visszafizetni, így mindösszesen: **36.619.764.-**Ft eddig az idei támogatási bevétel.

Dévaványa átlagában a megemelkedett árak miatt egy hektár művelési költsége igen változó, de túlzás nélkül állíthatjuk nem nagy erőfeszítés kell, hogy 120- 150 ezer Ft/ha bekerülési költséggel számoljunk.

Nagy befolyásoló tényező az időjárás, melynek szélsőségeségére igaz az idei év is. A belvíz okozta károk jelentkeztek nálunk is.

Nagy tényező a föld minősége is, hiszen a varsányhádi, rizstelepi földjeink „ragaszkodnak” a föld művelőjéhez.

Ezek az úgynevezett „perctalajokat” „névnapjukon” kell megművelni.

A mi eszközellátottságunk kisebb területekre volt alkalmas, ezért a szolgáltatás igénybe vétele lecsökkent, ami pozitív hatással van a kiadás csökkentésére.

2009-ben 25%-os támogatással vásárolt eszközök:

McCormick XTX 165 M Erőgép	18.108.000.-
Zetor Proxima 82 LE Traktor	9.506.000.-
REGENT Eurostar 400*4 váltvaforgató eke	3.201.500.-
REGENT TERRASTAR 560 III. szf. kombinátor	2.065.000.-
Lely splendimo 280MC-1000 fűkasza	2.727.500.-
Vakond 3 IS altalajlazító	1.411.400.-

Összesen: 37.019.400.-

Toyota terepjáró	5.000.000.-
------------------	-------------

Növényenként:**Évelő szálas pillangós takarmánynövények termesztése (lucerna):**

Összterületük 208,55 ha, melynek előírányzati kiadása **6.420.000.-Ft**, mely megegyezik az előírányzott bevétellel. Ez azt jelenti, hogy nem terheli sem kiadás sem bevétel. Támogatási bevétele kb. 530 EURO/ha ami 275.-Ft-tal számolva **30.396.163.- Ft**.

Gyep: A gyep művelési ágban 78,62 ha szerepel. Pénzforgalmi szemléletben nem jelenik meg sem bevétel sem kiadás. Előírányzatként **1.070.000.- Ft** szerepel kiadásként, bevételként **600.000.- Ft**. Természetesen bevételi oldalon a támogatási összegek megjelennek. Ez az összterületre összesen **25.813.- EURO**, 275.- Ft-tal számolva **7.098.575.-Ft**.

Őszi búza: 2009/2010-es gazdasági évben 112,3 ha-on termeltünk búzát. A már fent említett vis maior okok miatt learatva 108 ha lett összesen nettó 157,035 to terméssel. Ez 1,4 to/ha átlag. Értékesítve Euro búzaként 40,408 to 35.000.-Ft/to =1.414.280.- Takarmányként 116,627 to 30.000.- Ft/to =3.498.810.- Mindösszesen: **4.913.090.-** Értékesítve aratás után közvetlen.

Juh állomány takarmányozásra 14,2 to.

Felosztott mezei leltár költsége **6.718.000.-Ft.** 2010-ben műtrágyára 1.944.000.-Ft-ot, növényvédelmi munkálatokra 2.666.520.-Ft-ot, aratásra (beszállítás, betárolás, tisztítás) 2.347.927.- Ft-ot, bálázásra 484.800.- Ft-ot költöttünk. Összesen: **14.161.247.- Ft.** (2010-ben ez **7.443.247.- Ft.** Ez hektáronként 126.102.- Ft költség.

Kukorica: 2009/2010-es gazdasági évben 30 ha-ron termelünk kukoricát. (Támogatott terület 25,5 ha.) Aratása még nem történt meg. Felosztott mezei leltár költsége 500.000.-Ft. 2010-ben vetőmagra 540.000.-Ft-ot, növényvédelemre 558.000.- Ft-ot, magágyelőkészítésre, vetésre 240.000.- Ft-ot költöttünk. Ez összesen: **1.838.000.- Ft.** Eddig ez 61.267.- Ft/ha költség.

Az elmúlt években több képzésen, szakmai konferenciákon vettem részt. Kötelező képzés az Agrár-környezetgazdálkodási és a Natura 2000. Agrár-károlyhítés terén igénylésre nem vagyunk jogosultak. Szaktanácsadási szerződést megkötöttük az agrárkamarával, melynek 80%-a visszaigényelhető. Ezek az alkalmazások nem kötelezőek, de a támogatások elbírálását kedvezően érintheti. Jövőre nézve az elmaradt beszerzési eszközök megvételét javaslom. Erről döntött az év elején a testület, de forráshiány miatt nem került rá sor. (Nehéztárcsa, vetőgép) Technikai fejlesztésnél bálázó, rendsodró (brikettáló üzemenél lényeges) vásárlását is meg kell fontolni. Fejlesztésre megérett a gépműhelyünk is, amely más funkciót is betölt. Növénytermesztés terén tovább kell vinni a minimum tillage (minimális talajművelés) elvét, betartva a támogatáshoz kötött kritériumokat. Így a %-os pillangós vetésterület teljesítés esetében lucernát kell telepíteni. Jelenleg e működtetési formát tartom leggazdaságosabbnak.

Nagyon röviden, mindenki számára érthetően próbáltam bemutatni a tevékenységet s még ez sem teljes, hiszen a napokban fejeződnek be a mezőgazdasági műveletek, ennek lesznek 2010-ben kihatásai, ez már 2010 / 2011 gazdasági év, de az előirányzott kiadási összeg alatt maradunk.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, előterjesztésem, megtárgyalását, annak elfogadását.

Dévaványa, 2010. október 18.

Földi Imre
Szociális földmunkát és
közmunkákat szervező
programirányító